ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **K. S.**, zast. Mgr. Olesyou Sviridenkovou, advokátkou, se sídlem Na Okraji 439/46, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2022, č. j. OAM-807/ZA-ZA12-D07-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2022, č. j. 13 Az 28/2022-48,

takto:

**I.** Žalobci se zástupce pro řízení o kasační stížnosti **neustanovuje.**

**II.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

### I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný nadepsaným rozhodnutím rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“), je Španělské království.

[2] V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobce uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany v České republice žádal z důvodů obavy o svoji bezpečnost v zemi původu. Obává se pronásledování, především z náboženských důvodů a kvůli podpoře svobodné žurnalistiky. Při dobrovolném přesunu do Španělského království trpěl nelidským a ponižujícím

zacházením (byl nucen žít na ulici, bez prostředků, jídla, nároku na ubytování, přístupu ke zdravotní péči, práva pracovat, trpěl strachem z okradení) a při případném dalším přesunu je vysoce pravděpodobné, že takto bude trpět znovu. Z tohoto důvodu by Česká republika měla využít diskreční pravomoci dle čl. 17 nařízení Dublin III a rozhodnout o žádosti žalobce. Španělský registrační azylový systém je nefunkční, není možné se do něj jakkoli přihlásit. Žalobce vyjádřil nesouhlas se závěrem žalovaného, že 10 dní v uvedených podmínkách je krátká doba, a nelze tedy přesvědčivě hovořit o existenci případných systémových nedostatků.

[3] Podle žalobce nemůže žalovaný na jedné straně dát žalobci zcela za pravdu ohledně vylíčení jeho zkušeností ve Španělsku a zároveň se odvolávat na neexistenci závazných rozhodnutí systematicky deklarujících nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany ve Španělském království a formalisticky konstatovat, že se žalobci závažná újma nestane znovu. Žalobce ve Španělsku zakusil obdobné zkušenosti, které vedly k vydání stanoviska Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky k zadržení transferu uprchlíků do Řecka. Stejně situaci vyhodnotil také Evropský soud pro lidská práva (dále též „ESLP“), který ve své judikatuře konstatuje, že akt, kdy jsou uprchlíci nuceni žít na ulici, zakládá porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“). Konstatování žalovaného, že informace Ministerstva vnitra o Španělském království ze dne 23. 8. 2022 (dále též „informace OAMP“) popisuje podmínky v přijímacích střediscích kladně, je irelevantní, neboť žalobce ve Španělsku nemohl dosáhnout oficiálního postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

[4] Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. Konstatoval, že žalovaný řádně vysvětlil, proč dospěl k závěru, že v daném případě je státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Španělské království a proč není v případě žalobce namístě aplikovat některé z kritérií dle čl. 8 - 15 nařízení Dublin III. Žalovaný vycházel z informace OAMP a podrobně a srozumitelně odůvodnil svůj závěr, že žalobci ve Španělsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu.

[5] Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy. Při hledání použitelného prahu, na kterém již systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahují úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny základních práv EU, soud vyšel ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, *Jawo*. K otázce nelidského či ponižujícího zacházení dále poukázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Úmluvy, který stejně jako čl. 4 Listiny základních práv EU zakazuje špatné zacházení.

[6] Městský soud následně dospěl k závěru, že ve světle této judikatury nedošlo v případě žalobce k závažnému porušení zákazu špatného zacházení podle čl. 4 Listiny základních práv EU a čl. 3 Úmluvy, neboť žalobce ve Španělském království setrval pouze 10 dnů, kdy mu byly poskytnuty veškeré potřebné informace, byl mu domluven termín konzultace se sociálním pracovníkem, kterého ale nevyčkal a vycestoval zpět do České republiky. Z informace o azylovém systému ve Španělském království také vyplývá, že

z procesního hlediska je se žadateli o mezinárodní ochranu zacházeno po realizaci tzv. „Dublinského přemístění“ standardním způsobem a mohou podat svou žádost. Podle informace OAMP i primárního zdroje Asylum lnformation Database (AIDA) je po příjezdu dublinským navrátilcům umožněn prioritní termín schůzky. Orgány Španělského království nezůstaly nečinné. Na žalobce již na letišti čekala policie, která jej adekvátně informovala, jak dále postupovat. Podařilo se mu registrovat žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou za dobu svého krátkého pobytu nezvládl formalizovat, a také mu byla domluvena schůzka se sociálním pracovníkem, který mu měl být nápomocen s celým procesem žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je sice pravdou, že žalobce nebyl schopen zajistit si nejzákladnější potřeby, avšak pouze po dobu 10 dnů, kdy následně vycestoval zpět do České republiky. Nejednalo se však o stav, kdy by po dobu několika měsíců neměl možnost zajišťovat si základní potřeby, žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace a orgány Španělského království v této situaci zůstaly nečinné.

[7] Žalobce nedoložil jakoukoliv zprávu o Španělském království, která by vyvracela závěry informace OAMP a vzhledem k tomu, že setrval na území po dobu 10 dnů, tak nelze mít za to, že jeho časově a místně omezená zkušenost se španělským azylovým systémem dostatečně dokladuje vážné systémové nedostatky azylového systému. Ani důkazy předložené žalobcem nic nemění na tom, že situace žalobce závažnosti porušení čl. 3 Úmluvy nedosahovala. Nezákonnosti při aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III se žalovaný nedopustil, jelikož z odůvodnění jeho rozhodnutí lze vyčíst důvody pro které případ žalobce neshledal zvláštního zřetele hodný.

## II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku městského soudu kasační stížnost. Uvedl, že posouzení věci Nejvyšším správním soudem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se týká nedostatků ve španělském azylovém systému přímo relevantních pro mnoho dalších žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří se ve Španělském království podobně jako stěžovatel nemohou zaregistrovat k řádnému řízení, a jsou tak nuceni žít na ulici bez prostředků. Stěžovatel žil ve Španělsku na ulici bez přístupu k jídlu a hygieně deset dní. Legálně pracovat ve Španělsku nemůže. Termín pohovoru se sociálním pracovníkem byl sjednán za dva měsíce. Každý den se tvrdě snažil zařadit do registračního systému a sociální pomoci. Když stěžovatel pochopil, že ve Španělsku je odsouzen k životu na ulici a bez prostředků po dobu několika měsíců, rozhodl se zachovat si zdraví a život a vrátit se do České republiky.

[9] Městský soud věc nesprávně posoudil, když shledal, že deset dní v popsaných podmínkách nepředstavuje důvod pro uplatnění diskreční pravomoci žalovaným. Deset dní neustálé práce, přemisťování, domlouvání schůzek, odmítání, hladovění, žebrání a shánění jídla, spaní na ulici, obav z okradení, stresu a shonu je přitom jistě daleko za limitem zdraví a hrozí vážnou újmou. Veškeré informace, které stěžovatel ve Španělsku dostal, se týkaly toho, že žádná zodpovědná osoba nevěděla, jak proces žádosti úspěšně formalizovat. Stěžovateli nikdo nebyl schopen poradit ani pomoci. Stěžovatel v dobré víře dobrovolně odcestoval do Španělska, aby se tam podrobil azylovému řízení. Avšak v podmínkách, které zažil, není možné ve zdraví a bezpečně přežít.

[10] Problém spočívá v procesu tzv. formalizace žádosti (stěžovatel žádost o mezinárodní ochranu sice podal, avšak nebyl zařazen do procesu jejího zpracování). Španělský systém k formalizování žádostí nefunguje do dnešního dne. Stěžovatel jej neustále zkoušel v různou denní či noční dobu. Pokud se rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek opírají nikoli o reálné problémy s procesem vyřizování žádostí, nýbrž pouze o zprávy, které formalisticky konstatují možnost podání žádostí, trpí nepřezkoumatelností.

[11] Městský soud stěžovateli vytknul, že nedoložil jakoukoliv zprávu, která by vyvracela zprávy použité žalovaným. Takovou povinnost však stěžovatel neměl a nadto navrhl mnoho důkazů. Je povinností správního orgánu si obstarat veškeré dostupné informace a posoudit reálnou situaci, včetně důkazů podaných žadatelem a nikoliv pouze formální texty. Pokud městský soud ani žalovaný nerozporují důkazy stěžovatele, pak jejich závěry trpí vadami. Není totiž možné tvrdit, že systém registrací a zprocesování žádostí o mezinárodní ochranu nefunguje do dnešního dne (zkušenost a důkazy stěžovatele nejsou rozporovány) a zároveň, že proces žádostí o mezinárodní ochranu a sociální systém netrpí vadami, pro které žadatelům hrozí vážná újma. Skutková podstata, ze které žalovaný a městský soud vyšli, tak nemá oporu ve spisech.

[12] Stěžovateli nyní hrozí předání do země, kde mu hrozí vážná újma. Ta by mu nehrozila, pokud by Česká republika vzala jeho případ do své gesce a rozhodla o mezinárodní ochraně stěžovatele. Závěrem kasační stížnosti stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[13] V doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 2. 2023 stěžovatel poukázal na protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany (který žalovaný na jednání u městského soudu v Praze uvedl jako neexistující), v němž zmínil, že byl na webu opakovaně a mnohokrát odmítnut k určení termínu podání žádosti o azyl, a to z toho důvodu, že v dané chvíli nebyly k dispozici žádné termíny. Přiložil snímek obrazovky telefonu prokazující, že se i nadále pokoušel získat termín pohovoru k podání žádosti o azyl i od září 2022 do ledna 2023, ale opět se to nepodařilo z důvodu, že žádné termíny nejsou k dispozici. Stěžovatel tudíž fakticky nemůže ve Španělsku podat žádost o azyl.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními přepisy. Odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Konstatoval, že kasační stížností napadený rozsudek je řádně zdůvodněný. Protokol o pohovoru se stěžovatelem je založen ve spise, který měl k dispozici městský soud, proto nerozumí tvrzení stěžovatele, že při jednání u městského soudu měl existenci tohoto protokolu popřít.

## III. Posouzení kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval návrhem stěžovatele na ustanovení zástupce. Tento návrh stěžovatele zamítl, neboť stěžovatel již advokátkou zastoupen je, a to na základě plné moci, kterou jeho zástupkyně přiložila ke kasační stížnosti, a toto zastoupení trvá. Zároveň má kasační stížnost veškeré náležitosti a může být věcně projednána. Proto není zřejmé, proč by měl být stěžovateli ustanoven soudem jiný zástupce a jaké úkony by měl v řízení činit. Proto stěžovateli zástupce neustanovil.

[18] Nejvyšší správní soud dále pro přehlednost rekapituluje, že v posuzované věci se jedná o již druhou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. První žádost byla dne 22. 7. 2022 žalovaným shledána nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení o ní bylo zastaveno na základě § 25 písm. i) zákona o azylu. Dne 18. 8. 2022 stěžovatel vycestoval do Španělska, které po deseti dnech opustil a přicestoval zpět do České republiky.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazoval na nedostatky azylového řízení ve Španělsku spočívající v nedostatečném materiálním zabezpečení žadatelů o azyl a nemožnosti zařadit podanou žádost o mezinárodní ochranu do procesu jejího zpracovaní. S ohledem na tuto argumentaci stěžovatele se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval tím, zda v případě Španělského království je dána existence systémových nedostatků z hlediska standardů Společného evropského azylového systému. Touto otázkou se NSS ve své recentní judikatuře nezabýval (resp. zabýval pouze nemeritorně v usnesení o nepřijatelnosti ze dne 11. 6. 2021, č. j. 2 Azs 74/2021-41), proto kasační stížnost přijal k věcnému projednání.

[20] Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval v bodu 23 rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 - 29, „*...v rámci dublinského systému nelze přemisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému, že by zde v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem, rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře obou evropských soudů, tedy Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011 ve věci C-411/10 a C-493/10, N. S. a M. E., ze dne 14. 11. 2013 ve věci C-4/11, Puid, a ze dne 10. 12. 2013 ve věci C-394/12, Abdullahi, a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011 ve věci M. S. S. proti Belgii a Řecku, stížnost č. 30696/09, a ze dne 4. 11. 2014 ve věci Tarakhel proti Švýcarsku, stížnost č. 29217/12), a to ať již přímo v zemi, do níž má být žadatel přemístěn, anebo - z důvodu absence řádného posouzení jeho žádosti - v zemích třetích, včetně případně i země jeho původu.*“

[21] Ve shodě s městským soudem Nejvyšší správní soud dále poukazuje na usnesení zdejšího soudu ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016-52, v jehož bodu 10 konstatoval, že *„evropský azylový systém je totiž založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské Úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Statistiky samy o sobě nezakládají vážnou obavu ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III, neboť k nim chybí konkrétní poznatky, že by posouzení žádostí ukrajinských občanů o mezinárodní ochranu bylo ze strany Polska pouze paušální, formalistické a nezohledňující specifika konkrétního případu.“*

[22] Žalovaný se tím, zda v případě Španělského království existují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení, zabýval. Konstatoval, že na úrovni Evropské unie, ať již jejích jednotlivých výkonných orgánů, či Soudního dvora EU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky řízení a přijímání žadatelů ve Španělsku. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany do Španělska, jako to učinil v minulosti např. v případě Řecka. Španělské království ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Také skutečnost, že ve Španělském království ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany desetitisíce uprchlíků, podle žalovaného svědčí o neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému.

[23] V souvislosti se stěžovatelem zmíněnými problémy s přístupem k formalizaci jeho žádosti prostřednictvím elektronického systému, žalovaný z informace OAMP zjistil, že mimo jiné poukazuje na možný obtížný přístup k řízení o udělení mezinárodní ochrany. Na základě těchto informací žalovaný konstatoval, že některým žadatelům o udělení mezinárodní ochrany není španělskými úřady zajištěno ihned po příjezdu vhodné ubytování vzhledem ke kapacitním důvodům a nedokončení procesu přijetí žádosti. Mezi kritizované aspekty podle neziskových organizací patří obtížná spolupráce a koordinace mezi jednotlivými španělskými úřady, nedostatečné ubytovací kapacity a přístup k přijímacím podmínkám. Žalovaný se v této souvislosti zabýval tím, zda nebude v případě stěžovatele taková možnost představovat reálnou hrozbu nelidského nebo ponižujícího zacházení. Z uvedené zprávy dále zjistil, že popisuje podmínky v přijímacích střediscích kladně, v této souvislosti se neobjevují negativní informace. Nevládní organizace poskytují potřebným další služby. V průběhu tzv. první fáze řízení pobývají žadatelé o udělení mezinárodní ochrany v přijímacích střediscích povinně, v pozdějších fázích řízení se úřady snaží o zajištění jejich ubytování v soukromí. Ze zprávy dále vyplývá, že z procesního hlediska je se žadateli o mezinárodní ochranu zacházeno po realizaci tzv. dublinského přemístění standardním způsobem a mohou založit svoji žádost. V souvislosti

s registračními kapacitami ve Španělsku žalovaný upozornil na rozsudek z 10. 9. 2020, *B.G. a ostatní proti Francii*, v němž ESLP rozhodl, že ani životní podmínky ve francouzském stanovém táboře na parkovišti nejsou v rozporu s čl. 3 Úmluvy.

[24] Na základě výše uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že přemístění stěžovatele do Španělska nebude s přihlédnutím k jeho věku, zdravotní situaci, samostatnosti a soběstačnosti představovat vážnou újmu. Stěžovatel setrval na území Španělského království pouze 10 dní, za takto krátkou dobu nelze hovořit přesvědčivě o existenci případných systémových nedostatků. Žalovaný se s podobnými případy v minulosti v případě přemístění do Španělska nesetkal. Nejvyšší správní soud k uvedenému dodává, že z Informace OAMP dále vyplývá, že v roce 2021 bylo ve Španělsku podáno celkem 65.295 žádostí o mezinárodní ochranu, přičemž rozhodnuto jich bylo celkem 70.990.

[25] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že s ohledem na stěžovatelem popsanou zkušenost s pobytem ve Španělském království má pochopení pro obavy stěžovatele z toho, že mu zde bude hrozit vážná újma. Obsah výše uvedené informace o poměrech žadatelů o mezinárodní ochranu ve Španělsku sice připouští, že postavení těchto žadatelů není bez problémů, zároveň však z ní žádným způsobem nevyplývá, že by se jednalo o systémové nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, podle kterého „[*n*]*ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k* [systémovým] *nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“.

[26] Z obsahu spisu vyplývá, že španělský azylový systém nebyl nečinný a stěžovatel s ním byl v kontaktu, jelikož po přicestování do Španělska na něj čekala policie na letišti, od policie dostal adresu, kde se může ubytovat (nebylo tam však pro stěžovatele místo), a byla mu nabídnuta možnost objednat se k sociálnímu pracovníkovi, schůzka by však proběhla až za dva měsíce. Lze tudíž (s přihlédnutím k obsahu informace OAMP) předpokládat, že po určité době strávené ve Španělsku by se postavení stěžovatele zlepšilo a jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany by byla náležitě posouzena. Obsah informace OAMP nasvědčuje tomu, že případ stěžovatele, kdy se mu nepodařilo zajistit ubytování a formalizovat svou žádost o udělení mezinárodní ochrany, představoval přechodnou situaci, která zpravidla nenastává, nikoli běžný stav. K tomuto závěru vede Nejvyšší správní soud také výše již zmíněná skutečnost, že v roce 2021 španělský azylový systém zvládl vyřídit více žádostí o udělení mezinárodní ochrany, než jich bylo podáno. Stěžovatel navíc je přitom muž v produktivním věku, soběstačný, samostatný, který by měl být schopen orientovat se i v cizím prostředí.

[27] Nejvyšší správní soud dále odkazuje na rozsudek ze dne 2. 7. 2020 ve věci *N. H. a ostatní proti Francii, č. 28820/13,* na který přiléhavě poukázal rovněž městský soud, v němž ESLP shledal porušení článku 3 Úmluvy, v důsledku životních podmínek, v nichž se žadatelé o azyl nacházeli. Jednalo se o situaci, kdy byli po dlouhé měsíce nuceni žít na ulici bez prostředků, bez přístupu k hygienickému zařízení, bez možnosti zajistit své

základní potřeby, v neustálých obavách z napadení a okradení. V jednom případě, kdy byl stěžovatel v této situaci pouze přibližně dva měsíce, však ESLP porušení Úmluvy neshledal. Pokud tedy stěžovatel v obdobných podmínkách strávil ve Španělském království 10 dní, tj. výrazně kratší dobu, je zjevné, že z hlediska hodnocení ESLP se nejednalo o situaci, v níž by bylo možné konstatovat porušení čl. 3 Úmluvy.

[28] Vzhledem k výše uvedenému se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem krajského soudu, že ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva nedošlo v případě stěžovatele k závažnému porušení zákazu špatného zacházení podle čl. 4 Listiny základních práv EU a čl. 3 Úmluvy.

[29] Námitka stěžovatele, že skutková podstata, z níž žalovaný a následně městský soud vycházeli, nemá oporu ve spisech, není důvodná. Žalovaný i krajský soud při posouzení věci zohlednili tvrzení stěžovatele a vycházeli z informace OAMP popisující situaci ve Španělsku. Neobstojí proto ani námitka, že napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného jsou nezákonné, neboť nezohlednily a řádně neprošetřily situaci, v jaké se stěžovatel nachází.

[30] Skutečnost, že se stěžovateli nedařilo získat termín zpracování (projednání) žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou ve Španělsku podal, a že se mu po dobu 10 dnů nepodařilo získat ubytování a materiální zabezpečení, nepostačuje v situaci, kdy z informace OAMP nevyplývají systémové nedostatky azylového řízení ve Španělském království k přijetí závěru o existenci těchto nedostatků. Nelze tudíž stěžovateli přisvědčit ani v tom, že mu při případném návratu do této země hrozí vážná újma. Tvrzení stěžovatele ani jím navržené důkazy tudíž nemohou vyvrátit informaci OAMP. Neobstojí proto ani přesvědčení stěžovatele, že závěr o neexistenci systémových nedostatků nelze přijmout v situaci, kdy nejsou vyvráceny jím předložené důkazy. Ke konstatování stěžovatele, že povinností správního orgánu je obstarat si veškeré dostupné informace a především posoudit reálnou situaci, včetně důkazů podaných žadatelem, Nejvyšší správní soud uvádí, že takto žalovaný postupoval. Napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného jsou rovněž řádně odůvodněny a nejsou stiženy nepřezkoumatelností.

[31] Z obsahu žaloby a kasační stížnosti dále vyplývá, že s ohledem na zkušenost stěžovatele s pobytem ve Španělsku a způsob administrace jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany se tento domáhá uplatnění diskreční pravomoci Českou republikou podle čl. 17 nařízení Dublin III (tento článek ani jiný článek tohoto nařízení v kasační stížnosti nezmiňuje, zmínil jej pouze v žalobě). Podle čl. 17 odst. 1 tohoto nařízení, *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.*

[32] Žalovaný se případnou aplikací čl. 17 nařízení Dublin III zabýval. Konstatoval, že podstatou tohoto článku jsou především humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody. Zmínil, že stěžovatel v České republice dlouhodobě nepobýval, nemá zde vytvořeny hlubší kulturně – společenské vazby a nenáleží do žádné kategorie zranitelných osob ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Je relativně mladý a nepotýká se se závažným zdravotním omezením, fyzickým či psychickým, a neužívá pravidelně léky. Stěžovatel je zletilý, soběstačný, samostatný a schopný orientovat se v cizím prostředí. Ve vztahu k pobytu stěžovatele ve Španělsku žalovaný, jak již bylo uvedeno výše, dospěl k závěru, že nelze hovořit o existenci případných systémových nedostatků. Upozornil, že se s podobnými případy v minulosti v případě přemístění žadatelů do Španělska nesetkal. Následně uzavřel, že nenašel důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. S právě uvedenou úvahou se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a má stejně jako městský soud za to, že žalovaný se nezákonnosti při aplikaci tohoto článku nařízení Dublin III nedopustil.

[33] Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl totiž k závěru, že o ní není třeba rozhodovat, jelikož při rozhodnutí o samotné kasační stížnosti v běhu lhůty pro rozhodnutí o odkladném účinku je samostatné rozhodování o této žádosti již nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku přinést ochranu jen po dobu řízení o kasační stížnosti.

## IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[34] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[35] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

**Poučení:** Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu